

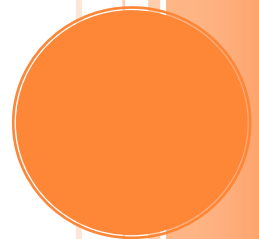
El lehet menni...

"ERŐS LETTEM, NEM FÉLEK SEMMITŐL,
JÖHET BÁRMI"

Gabi öt éve él Nagy-Britanniában, a London melletti városban találta meg szerencséjét, úgy, hogy se nyelvtudással, se magasabb iskolai végzettséggel nem rendelkezett, mikor elindult. Öt év alatt megvalósította jó pár álmát, és még akkor is vígan megél az Egyesült Királyságban, ha egy nap dolgozik a héten. Sokan mondják, hogy Angliában sincs kolbászból a kerítés egy magyarnak, szerinte csak meg kell tanulni kolbászt készíteni.

Lukács Andrea

2015.01.27.

EL LEHET MENNI...

"Erős lettem, nem félek semmitől, jöhet bármi"

Ooh, I'd Leave it all. George Ezra *Budapest* című daláról beszélgettünk a Lutont és Londont összekötő sztrádán, a brit slágerlistát hallgatva. Gabi azon nevetett, hogy sokáig nem értette, mit énekel, és hogy valami libidóról van szó a refrénben. Pedig Ezra azt énekl: I'd leave it all. Azaz mindent itt hagynék. Azon vitatkozunk, hogy mi köze van valójában Budapesthez a számnak, a dalszöveget tekintve, nem sok. Egy lányról szól, akiért mindent otthagyna az énekes, még a budapesti házáat is.

Gabi rutinosan vezet a baloldalon, már természetes számára. Öt éve él Nagy-Britanniában, az utóbbi időben pizza futárkodással keresi a kenyerét. Kényelmes, és egész jól fizet: 6,30 fontos órabérhez jár némi benzinpénz, ami az olcsóbb benzin mellett 7,50 fontra is kiegészülhet. Esténként dolgozik, hétköznap 3-4 órát, hétvégén ennél többet, mert akkor sokan rendelnek. Luton egyébként nagyon olcsó Londonhoz képest: a sör harmadannyi, de az enivaló is jóval olcsóbb, egy klasszikus angol reggeli, amiből bármennyit lehet enni, alig 4 font. „Ez az összeg itt egy fizikai munkás napi félórás munkabére”. Olyan, mintha Magyarországon 250-300 forintért adnák egy vasárnapi menüt korlátlan fogyasztással, ha nem is a Gellért Hotelben, de egy 16. kerületi étteremben.

Budapest–Jersey–Luton

2009-ben még nem ment volna ilyen flottul. Augusztus 20-án ült kocsijába Budapesten és Jersey-ig meg sem állt. Nem tudott angolul, nem volt végzettsége sem, itthon albérletet és autóhitelt fizetett a havi 100-150 ezer forintos fizetéséből. Volt kamionsofőr, dolgozott kaszinóban, gyógyfürdőben, diszkóban. Aztán egy szép napon elege lett: „Eldurrant az agyam, elég rossz állapotban voltam, és elindultam...”

Gabi először Jersey-ben próbált szerencsét Fotó: hvg.hu

A Egyesült Királysághoz tartozó pici, de önálló szigetországban kötött ki, Normandia partjainál. Saint Hellierben talált munkát, napközben gipszkartonozott, este pedig egy templom konyháján dolgozott. „De az esti pénzem annyi volt, mintha otthon reggeltől estig dolgoztam volna”. 8 fontot keresett nyelvtudás nélkül: „mindenhova útikönyvvel mentem”. Úgy vásárolt a közértben, és úgy próbált a munkatársakkal társalogni, hogy bújta a szótárt. Néha azt sem értette, hogy mit mondanak neki a felettesei, csak csinálta, amit látott a többiektől.

Fél évet töltött Jersey-ben, három helyen lakott: „egy szállón, de nagyon drága volt, aztán egy családnál egy pici szobában, aztán egy másik családnál ahol volt parkoló is”. Egy kaszinós munkatársával indult, de a társ visszafordult pár hét után. Barátnője, akivel 9 évet éltek együtt Magyarországon, két hónap után követte Jersey-be, de egy hónap után ő is hazament.

Aztán egy ismerőse egy Skype-beszélgetés alkalmával meggyőzte, hogy menjen át Nagy-Britanniába, és nyissanak közösen egy büfékocsit az autópálya mellett. Belement, kifizette a 100 fontos hajójegyet, és átfurikázott kocsijával (egy 8 éves, még Budapesten hitelre vásárolt Roverrel) Lutonba, ahol minden magyar megfordult már, aki fapadossal utazott Londonba.

How do you like your egg?

10 mondatot tanult meg, olyanokat, hogy „How do you like your egg” (Hogyan kéri a tojást?) vagy „What can I get you” (Mit adhatok?), ő szolgálta ki ugyanis a vendégeket, miután letett egy vizsgát, ami feljogosítja, hogy élelmiszerral dolgozhat. Akkor és azóta sem dolgozott feketén, mert ahogy ő állítja, "itt senki sem dolgozik feketén". Részmunkaidőre jelentették be magukat, és adóztak a bevételek után az üzlettársával.

A lakhatást itt már frappánsabban oldotta meg, Ebay-en vásárolt 800 fontért egy lakókocsit, amit további 800 fontért apránként felújított. Az otthonos lakban szinte katonás a rend, a berendezést egy angol szeméttelenen szerezte be, ahol vett egy 72 centiméter átmérőjű LCD-tévét is. A Harlington szélén létesített lakóparkban ingyen lakhat, mert a Thaiföld-Luton között ingázó tulajdonos rábízta a telep gondozását: munkásszállóként funkcionál, a házakban és lakókocsikban ki-ki ideiglenesen, vagy akár évek óta lakik. Gabi mialatt a büfékocsit működtette, már bizalmat kapott a tulajdonostól, hetente egyszer takarította a szobákat, 100 fontért és ingyen lakhatásért cserébe.

Az autópálya mentén nyitott Gabi büfé kocsit ismerősével Fotó: hvg.hu

Három hónap után feladták a büfé kocsit, nem ment. Nem volt könnyű időszak: folytonos gyomorgörcs, álmatlanság gyötörte. Senkije sem volt, az otthoniak közül egy barátja látogatta csak meg másfél év után. Az pedig szóba sem jöhetett, hogy hazautazzon: azt a célt tűzte ki maga elé, hogy lakást, vagy házat vesz magának Magyarországon, addig mozdulni sem akart, amíg el nem éri a célját.

A magyar vándor

Az Egyesült Királyságban a brit statisztikai hivatal becslése szerint tavaly körülbelül [72 ezer magyar élhetett](#) állandó lakosként – [írta meg a hvg.hu](#) 2014. szeptemberében. A britekhez áramló magyarok száma érdekes módon csökken: a 2013-2014 júniusa között 20 ezren igényeltek brit társadalombiztosítási számot, ez 5 ezres csökkenés az egy évvel azelőttihez képest. A [kivándorlás](#) a 2008-as válság okozta tömeges munkahelyvesztés miatt indult be, de a 2010-es kormányváltás után a jogbiztonságot sem tisztelő törvénykezés, az utólagos adókimutatás, a jogszabályok felforgatása, a közállapotok átpolitizáltsága, a nyugati és a magyar bérek közötti egyre jobban nyíló olló miatt újabb lendületet kapott. A hivatalos statisztika százezerre teszi azok számát, akik úgy mentek el dolgozni külföldre, hogy családjukból valakit vagy valakiket itthon hagytak (a szaknyelv szerint a háztartás legalább egy tagja Magyarországon van). Ez főként azokat takarja, akik ingáznak, egy-két hétre vagy pár hónapra kimennek dolgozni, de aztán vissza-visszajönnek a családjukhoz.

Másfél évvel indulása, és egyévnyi tengődés után fordult a kocka, a szállón megismert néhány embert, köztük útépitő munkásokat. Letett [egy újabb vizsgát](#), amivel felvették őt is az építkezéshez. Éjjelre kérte

magát, így még többet keresett, este 9-től hajnali 4-ig dolgozott, pihenő nélkül. Így a 11 fontos órabérét 10 órával szorozták fel. Hetente 650 fontot tudott megkeresni, közben a szálló tulajdonosa is emelte bérét a gondnoki tevékenységéért.

Hitelmentes zuglói öröklakás, autó és világutazás

„Az autópályás melót az ellenségemnek sem kívánom télen” – meséli Gabi. A rikító sárga védőruha kötelező, de a hidegtől, és a csapadéktól nem véd: „az angolok dolgoznak szakadó esőben is”. Többször betegeskedett, a munka emberpróbáló volt, de végül megérte. Nem csak azért, mert a sztrádán haladva mutogatni tudja, hogy melyik szakaszokon van ott a keze nyoma, hanem mert 2013 közepére össze tudott szedni annyi pénzt, hogy megvalósítsa álmát: egy 40 négyzetméteres zuglói lakást vásárolt, amit azóta fel is újított. De vett magának egy autót, és kiruccant Thaiföldre 17 napra – olyan dolgok, amiről a most 35 éves férfi itthon nem is álmodhatott. Régen Pesterzsébeten lakott, még Budapestet is alig ismerte. Távlabbi úti célokról pedig csak fantáziálhatott a napi robot mellett.

Kolléga a lutoni autópálya-építésről Fotó: hvg.hu

A kétszer négysávos út elkészülte után, pár hétig igénybe vette a heti 80 fontos munkanélküli segélyt, ami egyéves munkaviszony után mindenkinek jár. Az utóbbi másfél évben már csak időszakosan vállal munkát: olykor visszamegy az építőipari céghez, de inkább könnyebb fizikai munkákat keres, és mindig talál valamit. Így jött a pizzakihordás is. Az autózás közben hallgatja a *BBC*-t, fejleszt a nyelvtudását.

Most már többet jár haza, azt mondja, a leginkább az tetszene neki, ha ingázhatna Luton és Budapest között. Foglalkoztatja a családalapítás is: „Mivel az angol nyelvtudásom nem magas szintű, ezért egy angol lánynál labdába sem rúghatok. Könnyebb egy más nemzetiségű lánnyal szóba állni.”

Magyarokkal kint nemigen találkozik. Az első időkben rátalált egy magyar társaságra, de úgy érezte, lenézik a munkája miatt. „Ők tanultak, a szüleik fizették a tandíjat, más volt a világunk.” A barátai között van London központjában lakó jól menő ügyvéd, és a szálláshely tulajdonosához is baráti szálak fűzik: kölcsönösen számíthatnak egymásra, ahogy a magyar baráttal is, aki az itthoni dolgaiban segíti. Ő sokszor kilátogat, legutóbb egész családjával, hatosban, velünk.

Hogy érdekes a sztorija? Végül is csak ragaszkodott a céljához – állítja, de azt maga is belátja, mennyit változott mióta elindult szerencsét próbálni. „Erős lettem, nem félek semmitől, jöhet bármi”. Gabi mára otthonosan mozog a városban, még ha nem is a nagy London, hanem a kis, Pécs méretű – és sokszor lenézett – Luton az, ahol lehetőséget kapott.

Kolbászból a kerítés?

Nyitott és érdeklődő, sokkal inkább, mint azok, akik már készen, útravalóval, biztos háttérrel érkeznek a britekhez. Egyetértene azzal is, ha a kormány szigorítaná a segélyezést a külföldi bevándorlók számára, de látja az érem másik oldalát is: az angolok munkamorálja és munkabírása jóval lemarad a külföldiekétől. „Amikor gipszkartonoztam, egy kartont kellett feltenni naponta. Otthon egy egész lakással végzünk ennyi idő alatt.”

Az unalmasig szajkózzák, hogy Angliában sincs kolbászból a kerítés egy magyarnak, az ő életét tekintve azzal lehetne kiegészíteni, hogy azért mégis lehetséges, csak meg kell tanulni kolbászt készíteni.

„Egy férfinak szerintem rendezni kell az életét, hogy egyszer családja lehessen, én ezen dolgozom.”

Ha itthon maradt volna, mennyi idő alatt ért volna el idáig? – kérdezzük tőle.

„Soha.”

Bury Park by night Fotó:
buryparkluton.blogspot.hu

Cameron bekeményít

David [Cameron 2015. január 4-n a BBC-n](#) beszélt a bevándorláspolitikai szigorításokról. A brit kormány szigorítási terveinek fő pontjai közül kiemelte, hogy nem kaphatnak munkanélküli segélyt azok, akik állásajánlat nélkül érkeznek más EU-tagállamokból, és távozniuk kell Nagy-Britanniából, ha fél évben belül nem találnak munkát. Akik találnak munkát, azoknak is négy évig kell folyamatosan dolgozniuk, mielőtt jogosulttá válnának a brit szociális ellátórendszer teljes körű szolgáltatásaira, és a jelenlegi gyakorlattól eltérően nem vehetnek fel családi pótlékot olyan gyermekeik után, akik nem élnek velük folyamatosan Nagy-Britanniában – sorolta a brit kormányfő. Hozzátette: a bevándorlási szabályozás szigorításaihoz az EU-szerződéseket is módosítani kell, "mégpedig jelentős mértékben".